

FŐVÁROSI KÖRKÉP

Kinek építkezünk?

A lakásvita • Új fejlesztési tervek

A főváros negyedik öt-
éves tervét előkészítő
munka fontos állomása
lesz a júniusi tanácsülés.
Itj vitatják meg a részlete-
sebb tervezést meghatározó
főbb elgondolásokat. Mi-
vel a következő öt évben is
a legjelentősebb feladat az
építkezés gyorsítása lesz,
az új javaslatok kidolgozá-
sát sokban megkönnyíti a
most kibontakozó lakásvi-
ta. Egyrészt módot ad,
hogy a főváros vezetői jó-
val a tanácsülés előtt, ki-
fejtsék elképzeléseiket —
ezt szolgálták *Sarlós Ist-
ván, Kőműves István és
Kelemen Lajos* írásai —,
másrészt, a sokoldalú esz-
mecserre lehetővé teszi azt
is, hogy a Fővárosi Tanács
is jobban megismerje a
választók kívánságait.

IGÉNYÜKHÖZ ÉS EREJÜKHÖZ MÉRTEEN

Mi újat hozott eddig a
vita?

A tanács vezetői úgy vé-
lik, hogy Budapesten je-
lentősen növelni kell a la-
kásépítkezést. Előzetes
adat: a harmadik ötéves
tervben 58 ezer lakás épül,
1971—1975 között pedig 85
ezer lakás átadását javas-
solják. Ugyanakkor hang-
súlyozzák: a lakáshelyzet
gyorsabb javítása megki-
vánja, hogy a lakók igé-
nyükhöz és erejükhöz mér-
ten nagyobb részt vállalja-
nak az építkezésben és a
fenntartásban. Az egyik
lehetőség: építési hozzájá-
rulás fizetése, a fővárosban
a kiutalt bérlakásért. Jogos
az is: ha a szanált lakás
bérlője nagyobb lakást kér,
térítse meg az értékkül-
önbséget. (A több gyerme-
kes családok, nyugdíjasok,
házasulók továbbra is ré-
szesüljenek kedvezmény-
ben.) A Városházán úgy
számítják: az építési hoz-
zájárulás bevezetése lehe-
tővé tenné, hogy mintegy
10 százalékkal több lakást
építsenek.

Kelemen Lajos fejtege-
tésének egyik fontos, sok
embert érdeklő megállapí-
tása: az új lakbér beveze-
tésének időpontját és a ren-
dezés módját a bér-, a jö-
vedelem- és az életszínvo-
nal várható alakulása ha-
tározhatja meg.

Élénk vita folyik arról,
hogy milyen lakások épül-
jenek. Ezzel kapcsolatban
felteszik a kérdést: kinek
építkezünk? Hány évre
építkezünk?

A MAI NEMZEDÉK

Budapesten egy év alatt
húszezer házasságot köt-
nek, és — idén — a tanács
beruházásában 5400 lakás
épül. Ezért nem meglepő,
hogy elhangzott olyan vé-
lemény: nem az utódok-
nak építkezünk, hanem a
mának; építsünk olcsóbb,
egyszerűbb lakásokat, de
főbbet. Legfeljebb majd
lebontják húsz év múlva.

A Városházán több ille-
tékes ügy foglalt állást:
legalább ötven évre épít-
kezünk. De nem ez a fő
oka annak, hogy nem épí-
tenek sok kislakást. Igenis,
a mának, a mai nemzedék-
nek építkezünk, s ezért
kell szebbet, jobbat ter-
veznünk. A ma átadott la-
kásokba költözők itt élnek
majd öt, tíz, sőt, talán húsz
évig is, s ezt számításba
kell venni. Hasznos, hogy
a beruházó felülvizsgál
minden tervet, s ami fe-
lesleges költség, azt hagy-
ja is el. A változtatás azon-
ban soha ne menjen a lakás
használhatóságának rová-
sára!

A KÖZVÉLEMÉNY SEGÍTSÉGE

A Budapestben sürget-
ték, hogy a tanács jobban
tanulmányozza a választók
kívánságait: milyen legyen
a lakás felszerelése, meg-
osztása. A vita eddig sok
ellentétes véleményt állít-
ott szembe. Van, aki ki-
sebb, van, aki nagyobb
konyhák építését kéri,
mondván: bevált az étke-
zőkonyha. Védik és támad-
ják is az éléskamrát. Egy-
öntetű viszont az a javas-
lat, hogy jobban osszák
meg a lakásokat, fokozato-
san mind több nagyobb la-
kást tervezzenek. A két-
szobás lakás elég, ha —
mondjuk — apa, anya,
nyolcéves fiú, hatéves lány
lakja. De hat-nyolc év
múlva ez a lakás már ki-
esi, jobb, ha egy szoba és
két félszoba van. Ma nem
túlzott igény már az sem,
hogy legyen egy szoba,

ahol nem alusznak. A vá-
rosrendezési osztály is tá-
mogatja a tv-szoba gondo-
latát. Vagyis a mérleg
egyik oldalán több mint
százezer lakáskérelmező,
a másik oldalán pedig a
már ma jogos minőségi
igények. Mindez bizonyít-
ja, hogy milyen nehéz fel-
adatokat kell megoldani, s
milyen fontos a közvéle-
mény nagyobb részvétele
az új fővárosi tervek ki-
dolgozásában.

Aczél Kovách Tamás